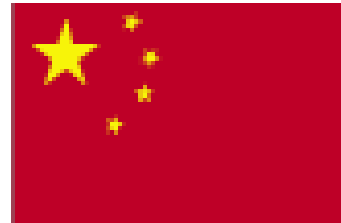

KÍNA

I. AZ ORSZÁG TÁRSADALMI-GAZDASÁGI HELYZETE

1. Általános információk

Hivatalos megnevezés	Kínai Népköztársaság
Államforma	népköztársaság
Főváros	Peking
Terület	9,6 millió km ²
Népesség	1 328 millió fő (2008)
Nemzetiségi megoszlás	56 nemzetiség (92% han, többi mongol, ujgur, tibeti, miao, ji, csuang, mandzsu, koreai, kazak, thai, kirgiz, li, tadzsik, üzbég, orosz, tatár, egyéb)
Vallási megoszlás	taoizmus, buddhizmus, keresztény (3-4%), mohamedán (1-2%)
Hivatalos nyelv	mandarin kínai
Klíma	északon kontinentális, nyugaton sivatagi és fennsíki, dél-keleten és délen szubtrópusi, ill. trópusi monszun.
Államfő	Hu Jintao
Miniszterelnök	Wen Jiabao
Hivatalos pénznem (kód)	kínai jüan, renminbi (CNY)
Jelentősebb városok	Sanghaj, Peking, Shenzhen, Kanton, Csungking, Suzhou, Hangzhou, Tiencsin, Ningbo, Nanjing, Wenzhou, Dalian, Qingdao, Xiamen, Wuxi, Foshan, Chengdu

2. Főbb gazdasági mutatók, a gazdaság szerkezete, főbb ágazatok

Kína főbb gazdasági mutatói, 2007-09

		2007	2008	2009
GDP (folyó áron)	Mrd USD	3 376	4 399.6	4 911
GDP változás (reál)	%	11,4	9,0	8,7
Egy főre jutó GDP (PPS)	USD/fő	2 592	2 460	3 694
Infláció (fogyasztói árindex)	%	4,8	6,8	-0,7
Munkanélküliségi ráta	%	4,0	4,2	6,0
Költségvetés egyenlege	GDP %-a	n.a.	n.a.	n.a.
Államadósság (év végi)	GDP %-a	22,0	18,3	20,0
Folyó fizetési mérleg egyenlege	GDP %-a	n.a.	9,7	5,7
Árfolyam (éves átlag)	CNY/USD	7,305	6,834	6,828

Forrás: Kínai Kereskedelmi Minisztérium, Kínai Statisztikai Hivatal

A reform és nyitás politikájának harminc évvel ezelőtti bevezetése eredményeként Kína 2007-ben a világ harmadik legjelentősebb gazdaságává vált (2004-ben a hatodik, 2006-ban pedig a negyedik helyen állt), és egyes elemzők szerint az ország legkésőbb 2015-re a világ első gazdaságává fog válni.

A 2008-ban kezdődött nemzetközi pénzügyi válság Kínát sem kerülhette el, összességében azonban 2009-ben sikeres évet zárt: gyorsan növekedett, lendületben maradt a gazdaság, nőtt a társadalmi jólét és stabil a gazdasági szerkezet.

Hivatalos kínai statisztikai adatok szerint 2009-ben a nemzeti össztermék 4 911 Mrd USD volt, 8,7%-kal nőtt az előző évihez képest. A GDP ágazati összetétele: 10,9% mezőgazdaság, 48,6% ipar és 40,5% szolgáltatás. 2009-ben a költségvetési hiány 164,7 Mrd USD volt, az államadósság a GDP 20%-a. Az általános fogyasztói árak szintje 0,7%-kal volt alacsonyabb az előző évinél, azonban az élelmiszerárak ezen belül növekedtek, 0,7%-kal. Az ingatlanárak folyamatosan emelkedtek (1,5%-kal), az újépítésű ingatlanok évi átlagban 1,3%-kal, a használt ingatlanok pedig 2,4%-kal, a bérleti díjak azonban nem emelkedtek. Az ipari termelés 8,1%-kal nőtt előző évhez képest.

2009 végén Kína valutatartaléka elérte a 2 399,2 Mrd dollárt, ami 453,1 Mrd dollárral több, mint az előző évben és ezzel Kína tovább erősítette globális vezető pozícióját valutatartalék tekintetében.

2009 végén a foglalkoztatottak száma elérte a 779,95 millió főt, 5,15 millióval több, mint 2008-ban. Ebből 311,2 millió foglalkoztatott volt a városi területeken (nettó 9,1 milliós növekedés). A városi regisztrált munkanélküliek rátája 4,3% volt 2009 végén.

A kormányzat számos intézkedést hozott a globális válság miatt elvesztett exportpiacok pótlására, a belföldi fogyasztás serkentésére, továbbá jelentős beruházásokat is indított az elmaradott vidéki területek felzárkóztatására, az infrastrukturális fejlesztésekre és a mezőgazdaság modernizálására.

3. Külkereskedelmi tendenciák, külkereskedelmi statisztika, főbb partnerek, főbb termékek

Kína külkereskedelmi forgalma, 2006-09

		2006	2007	2008	2009
Áruforgalmi egyenleg	Mrd USD	178	262	296	196
Export	Mrd USD	969	1 218	1 429	1 202
Import	Mrd USD	792	956	1 133	1 006
Szolgáltatások egyenlege	Mrd USD	-9	-8	-16	n.a.
Export	Mrd USD	92	122	130	n.a.
Import	Mrd USD	101	130	154	n.a.

Forrás: Kínai Statisztikai Hivatal; SAFE

2009-ben Kína teljes termék külkereskedelme (2 207,2 Mrd USD) 13,9%-kal csökkent az előző évhez képest. Az exportált termékek értéke 16,0%-kal, az import termékeké 11,2%-kal kevesebb volt, mint 2008-ban, így az áruforgalmi többlet 100 Mrd USD-val csökkent az előző évhez képest.

Kína fő külkereskedelmi partnere 2009-ben is az Európai Unió volt, második az Egyesült Államok. Harmadik helyen áll a Hongkonggal folytatott kereskedelem, ezt követik az ASEAN (országok) és Japán. 2009-ben Oroszország a kilencedik helyre csúszott vissza, megelőzi a Koreai Köztársaság, India és Tajvan is.

2009-ben a szerződéses tengerentúli mérnöki projekteken keresztül elért üzleti bevételek 77,7 Mrd dollárt tettek ki, 37,3%-kal nőttek az előző évhez képest. A tengerentúli munkaszerződéseken keresztül elért üzleti bevételek 8,9 Mrd dollárt értek el (+10,6%). Főbb kiviteli termékei: elektromos és egyéb gépek, textil-termékek, vas és acél, optikai és orvosi felszerelések.

A korábban megfogalmazott irányelvekkel ellentétben Kína továbbra is erőteljes támogatásban részesíti exportját, a 2008 második felében Kína által exportált termékek több mint 70%-ánál alkalmaztak különféle exporttámogatásokat (pl. adócsökkentést).

Kína 2001-ben csatlakozott a Bangkoki Egyezményhez. 2003-tól preferenciális vámelbánásban részesíti a legkevésbé fejlett országok egy részét, 2005-től 25 afrikai ország egyes termékeire 0%-os vámot alkalmaz. 2003-ban szabadkereskedelmi megállapodást (FTA) kötött Hongkonggal illetve Makaóval, 2004-ben az ASEAN-nal, 2005-ben Chilével, 2006-ban Pakisztánnal, 2008-ban Új-Zélanddal, Szingapúrral, és Peruval. Szabadkereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások folynak az Öbölmenti Együttműködési Tanáccsal, Ausztráliával, Izlanddal, Peruval, Norvégiával, a Dél-Afrikai Vámunióval és Costa Ricával. Vizsgálják az Indiával és Koreával kötendő FTA létrehozását is.

4. Tőkeáramlás alakulása és a főbb partnerek

Kína közvetlen tőkebefektetés importja és exportja, 2007-09

		2007	2008	2009
Külföldi közvetlen tőkebefektetés-import	Mrd USD	74,8	92,4	90,3
Külföldi közvetlen tőkebefektetések állománya	Mrd USD	758,9	378,1	576,1
Tőkekifektetés más országba	Mrd USD	18,7	40,7	43,3
Tőkekifektetés állománya	Mrd USD	95,8	184,0	227,3

Forrás: Kínai Statisztikai Hivatal, UNCTAD, CIA Factbook

A külföldi tőkével működő vállalatok továbbra is meghatározó szerepet játszanak Kína kiemelkedő gazdasági eredményeinek elérésében. Az adatok szerint 280 ezer vállalatuk adja a kínai ipari termelés 27%-át, az export 57%-át, és a munkaerő 10%-át foglalkoztatják.

2009-ben 23 435 vállalat alakult külföldi közvetlen befektetéssel a nem pénzügyi szektorban, ami 14,8%-os visszaesést jelentett; az összes külföldiek által befektetett működő-tőke (90 Mrd USD) 2,6%-kal csökkent a 2008-as évhez viszonyítva. A befektetések 52%-a a gyártásra koncentrált, a további szektorok részesedése: ingatlanok (18,7%), lízing és üzleti szolgáltatások (6,8%), nagy- és kiskereskedelem (6%), szállítmányozás, raktározás és postai szolgáltatások (2,8%).

2009-ben a kínai befektetők külföldi közvetlen befektetéseinek értéke (nem pénzügyi szektorokban) 43,3 Mrd USD volt, 6,5%-kal nőtt az előző évhez képest.

Gyártókapacitások és olcsó munkaerő Kínában bőven rendelkezésre állnak, így rövidtávon európai gyártókapacitások kialakítása, illetve növelése csak az európai piaci igények számottevő bővülése, illetve pl. további EU-s piacvédelmi intézkedések bevezetése esetén várhatóak. A kínai cégek többnyire óvatosan haladnak, így első lépésként az összeszerelés egy részének külföldre helyezésére vállalkoznak.

A kínai kormányzat kiemelt figyelmet fordít a tőkekihelyezés növelésére is, ezért több ágazatban is létrehozta, illetve újjászervezte állami pénzügyi befektetési cégeket. A korábbinál nagyobb jelentőséget tulajdonítanak a közép- és kelet-európai tagországoknak, illetve az unióhoz még nem csatlakozott kelet-európai országoknak.

II. Magyarország és Kína bilaterális kapcsolatai

A magyar-kínai külkereskedelem áruszerkezete (M USD)

	KIVITEL		BEHOZATAL		EGYENLEG	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Összesen	1 110,5	1 221,5	6 129,6	4 950,6	-5 019,1	-3 729,0
Élelmiszer, ital, dohány	2,0	2,2	16,9	11,5	-14,9	-9,3
Nyersanyagok	9,8	12,2	11,2	6,6	-1,4	5,6
Energiahordozók	0,8	1,4	0,1	0,0	0,7	1,4
Feldolgozott termékek	100,7	128,2	674,6	510,7	-573,9	-382,5
Gépek, gépi berendezések	997,7	1 077,6	5 426,8	4 421,7	-4 429,1	-3 344,1

Értékváltozás és a forgalom megoszlása 2009-ben (%)

	INDEX (2008=100)		MEGOSZLÁS	
	KIVITEL	BEHOZATAL	KIVITEL	BEHOZATAL
Összesen	110,0	80,8	100,0	100,0
Élelmiszer, ital, dohány	110,0	68,0	0,2	0,2
Nyersanyagok	131,2	58,9	1,0	0,1
Energiahordozók	175,0	5,0	0,1	0,0
Feldolgozott termékek	127,3	75,7	10,5	10,3
Gépek, gépi berendezések	108,0	81,5	88,2	89,3

Forrás: KSH

A magyar-kínai kétoldalú külkereskedelem értéke továbbra is az egyik legjelentősebb a közép-kelet európai régióban. Változatlanul csak Lengyelország előzi meg hazánkat, azonban lényegesen kisebb mértékben, mint azt az országok (Magyarország és Lengyelország) közötti méretbeli különbség indokolná. A magyar-kínai külkereskedelmi forgalom értéke exportban és importban is meghaladja a hasonló méretű Csehország adatait, és jelentős mértékben maga mögé utasítja Romániát, Bulgáriát és a térség többi országát is. A magyar, hivatalos KSH adatok szerint 2009-ben a kétoldalú külkereskedelmi forgalom összesen 6 172 M USD volt. A magyar export értéke (1 221,5 M USD) az előző évit 10%-kal meghaladja, a Kínából származó magyar import értéke (4 950 M USD) a 2008-as adathoz képest közel 20%-os csökkenést jelent.

A válság ellenére - kisebb-nagyobb mértékben - minden termékcsoportban növekedett a kivitelünk Kínába. Kínai importunkban pedig minden termékcsoport behozatala csökkent.

A kínai gyártók bizonyos fogyasztási termékek esetében felesleges kapacitásokkal rendelkeznek, így exportpiacokat keresnek. Kormányzati hatásra nemzetközi szinten megindult a kínai márkaépítés folyamata is.

A legfőbb magyar exporttermékek: belsőégésű motorok és alkatrészeik (600 M USD), mobiltelefonok és alkatrészei (106 M USD), irodai gépalkatrész (33 M USD), gépjármű alkatrészek (32 M USD), erőátviteli berendezések (25 M USD), egyedi gépek, készülékek (19 M USD), számítástechnikai adatfeldolgozó berendezések (19 M USD), automata szabályozó és ellenőrző műszer (18 M USD), kompresszorok és szivattyúk (16 M USD), optikai és orvosi műszerek (15 M USD), elektromos vezetékek, kábelek (10 M USD). A Kínából származó magyar import legnagyobb tételei az elektronikai, hírközlési és számítástechnikai készülékek és alkatrészeik. (Az import felét, 2,4 Mrd USD-t a mobiltelefon és alkatrészei teszik ki, további jelentősebb termékek: elektromos transzformátor, áramátalakító – 225 M USD, nyomtatott áramkör – 185 M USD, elektromos jelzőberendezés – 164 M USD, elektromos akkumulátor – 144 M USD, integrált áramkör – 124 M USD, irodai gépalkatrész – 121 M USD.)

A magyar-kínai kétoldalú forgalom túlnyomó része a multinacionális vállalatokhoz köthető (pl. Audi, Philips, Siemens, IBM, Nokia, Allison). A Kínából származó import

árak egy jelentős része (mintegy 60-70%-a) komplett termékekbe épülve re-exportra kerül Magyarországról.

A kínai textilipari és ruhagyártó, a cipőipari, valamint a bútorigipari cégek érdeklődése is megélné az utóbbi időben olyan közép-európai telephelyek átvétele iránt, amelyek integrálásával kedvezőbb helyzetbe kerülhetnek az EU antidömping eljárásainak kivédésében, vagy azok negatív hatásainak a csökkentésében.

Kétoldalú közvetlen tőkebefektetések, 2006-08 (M EUR)

	2006	2007	2008
Kína közvetlen tőkebefektetés-exportja Magyarországra	0,7	12,3	-83,9
Kína közvetlen tőkebefektetés-állománya Magyarországon	17,7	23,2	32,1
Magyarország tőkebefektetése Kína	3,6	-17,5	-0,5
Magyarország tőkebefektetés-állománya Kína	2,5	2,6	2,4

Forrás: MNB

A 2009-es év eredménye a Wanhua vegyipari óriáscég kisebbségi tulajdonszerzése a BorsodChem vállalatban (130 M USD értékű befektetés). A Wanhua 2010-ben többségi tulajdonossá válhat és további munkahelyeket teremtő, jelentős fejlesztéseket végezhet a magyar vegyipari cégben.

A HUAWEI TECHNOLOGIES döntést hozott magyarországi befektetésének kibővítésére. További két termelő üzem felállításával fogja terveit megvalósítani.

A 2009-es év egyik kiemelkedő eseménye volt a megállapodás arról, hogy a Kínai Kereskedelmi Minisztérium Befektetés Ösztönzési Ügynöksége (CIPA) első külföldi irodáját Budapesten nyitja meg.

A Kínában megvalósult magyar befektetések egyik kicsi, de annál sikeresebb példája volt, hogy a magyar UNICORNIS cégcsoport 26 kínai és 4 magyar alkalmazottat foglalkoztató pálinkafőzdéje 2009 januárjában megkapta a működési, gyártási engedélyeket. Az építkezés befejeződött, a gyártás megkezdődött, és várhatóan 2010 májusában kerülnek a kínai üzletekbe a cég által gyártott italok.